

Mojmírovčan

Časopis obce Mojmirovce

NEREDAJNÉ - ROČNÍK XXVII. - ČÍSLO 11
NOVEMBER 2021

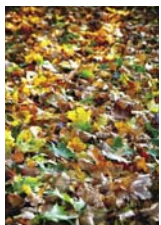
- Príhovor
- Zamyslenie
- Zaznamenali sme v obci
- » Čo nové v urmínskom mlyne
- S kludom do života
- Regionálne múzeum
- » Vinohradnícku expozíciu sme doplnili
- o sprievodné slovo
- Zo života škôl
- » Svetový deň mlieka
- » EKO učebňa
- » Do školy na bicykli
- » Svetový deň zvierat
- » Európsky týždeň športu
- MC Urmínček
- » Jesenné akcie MC Urmínček
- Šport
- » Majster Nitrianskeho kraja z Mojmiroviec
- Recepty z Urmína
- » Kačacie a husacie hody
- Inzercia

Titulka: Na pastve

Foto: Ing. Jaroslav Horváth

Zrnko múdrosti:
Slobodu nedosiahneme hľadaním slobody, ale hľadaním pravdy.
Lev Nikolajevič Tolstoj

Mojou obcou sú
MOJMIROVCE

Milí čitatelia,

november je mesiacom, kedy padá lístie, ale až po tom, ako naše oko poteší pestrá paleta farieb jesene. November je mesiacom symbolického dotyku zdanlivo nezlučiteľných javov – prípravy krajiny na zimný spánok preto, aby sa na jar znovu zrodila. Najmä v prvých novembrových dňoch sa naše myšlienky obracajú k spomienkam na zosnulých blízkych. Napriek tomu, že už s nami mnohí naši drahí nie sú, myslíme s láskou na život, na to, aký bol, keď medzi nami boli. Vdp. Jozef Marko, správca našej farnosti, nám vo svojom zamyslení K spomienke na zosnulých pripomína, že kresťanská viera nám dáva svetlo a nádej v podobe učenia o vzkriesení. Hoci je november mesiacom rozjímania a ponorenia sa do svojho vnútorného sveta, vo svojej druhej polovici naberá rýchly spád v očakávaní blížiacich sa najkrajších sviatkov roka, ktoré nás opätovne duchovne otvárajú. S približujúcim sa koncom roka možno viac bilancujeme a zamýšľame sa i nad spoločenským dianím a atmosférou, ktorú toto dianie priamo ovplyvňuje. Častokrát hľadáme motiváciu, aby sme prekonalí každodennú realitu, ktorá nás nie vždy naplňa a teší. Tejto témy sa vo svojej prednáške dotkla aj Zuzana Árvayová. Strach a hnev – dve emócie, ktoré v súčasnosti determinujú naše životy v miere, ktorej sa treba začať vedome brániť. Čo je cestou k pokoju? Pár myšlienok z prednášky je zhrnutých v článku S kludom do života. V tejto súvislosti by som len za seba dodala, aby sme nezabúdali zostať dobrosrdečními. Dobrosrdečnosť je mäkkou perinou všade tam, kde nás ako spoločnosť rozdeľujú rôzne názory a presvedčenia. Snažme sa byť láskavými voči sebe aj ostatným, ovplyvniť totiž niečo efektívne dokážeme, ak začneme od seba. November je predurčeným mesiacom na cielené pestovanie tejto všeobecne spájajúcej vlastnosti, nakoľko jeho 13. deň je od roku 2000 Svetovým dňom dobrosrdečnosti. V tomto čísle nášho časopisu sa dočítate aj o novinkách z urmínskeho mlyna, na ktorého obnove sa intenzívne pracuje a každý čo i len menší krok mu navracia pôvodný vzhľad a zaslúžený dobrý technický stav. Rok 2021 sa v mlyne niesol v znamení pokračovania obnovy krovu a šindľovej strechy vrátane jedného z vikierov. Regionálne múzeum Mojmirovce tiež informuje o svojej práci vo vinohradníckej expozícii, do ktorej pribudli nové informačné tabule približujúce dejiny vinohradníctva v našej obci a v súvislosti s tým i debnárske remeslo. V novembrovom Mojmirovčane nebudú chýbať ani správy zo života našich škôl a Materského centra Urmínček. V športovom svete zas Mojmirovce zaznamenali cenné prvé miesto Tomáša Obložinského v kvalifikačných pretekoch v športovej streľbe a jeho následné víťazstvo na majstrovstvách Nitrianskeho kraja, o čom sa viac dočítate v rubrike Šport. Číslo, ktoré držíte v rukách, uzatvárajú vybrané recepty z Urmína.

Prajem vám príjemné čítanie.

Tatiana Ivanová, členka redakčnej rady
Foto: Ing. Jaroslav Horváth

Uzávierka čísla:
10. deň v mesiaci.
Adresa na zasielanie
príspevkov:
mojmirovcan@mojmirovce.sk

Mojmirovčan
- mesačník obce Mojmirovce
Vydáva: Obec Mojmirovce
Námestie sv. Ladislava 931/7
951 15 Mojmirovce
IČO: 00308269
Telefón: 037/7798268
e-mail:
starosta@mojmirovce.sk

Zostavila redakčná rada:
predseda
Ing. Tomáš Poledník
členovia:
Mgr. Lívia Belanová
Ing. Jaroslav Horváth
Mgr. Tatiana Ivanová
Mgr. Dagmar Kiššová
Mgr. Gertrúda Štrámová
Tatiana Tóthová
Registračné číslo časopisu
Mojmirovčan:
EV 3260/09.
ISSN 1339 - 0988

Zodpovedný:
Mgr. Martin Palka
- starosta obce
Redakčná rada si vyhradzuje
právo krátiť a upravovať
príspevky.
Neuverejnené a nevyžiadané
príspevky nevraciamos.
Časopis je zverejnený
v elektronickej verzii (PDF)
na webovej stránke obce.

Grafický dizajn, dtp grafika:
Pavol Deglovič
PANTER PMD s.r.o Nitra,
0905 259 609,
e-mail:
studio@panter-pmd.sk,
www.panter-pmd.sk

K spomienke na zosnulých

Na náboženstve u štvrtákov sa často spomína slovo NÁDEJ. V jednej úlohe majú žiaci dokončiť vetu: Pán Ježiš nám svojim zmŕtvychvstaním dal nádej, že... Keď sme hľadali správne riešenie, doplnili sme: ...môžeme žiť večnú blaženosť. Viaceré deti s úžasom prejavili nad touto správou veľkú radosť. My starší máme schopnosť žasnúť nad Božími prisľubmi niekedy dosť oslabenú. Dni na začiatku novembra nás k posilneniu čnosti nádeje pozývajú!

Pápež František pri podobnej téme vo svojej homílii v roku 2013 kázal: „Prví kresťania zobrazovali nádej ako kotvu, akoby život bol kotvou hodenou na nebeský breh. My kráčame smerom k tomuto brehu a pridŕžame sa lana tej kotvy.“

Naši zosnulí bratia a sestry sú v Božej prítomnosti a aj my tam budeme z čistej Pánovej milosti, ak budeme kráčať Ježišovou cestou. Apoštol Ján hovorí: „Každý, kto má túto nádej v neho, usiluje sa byť čistý“ (1 Jn 3,3). Aj nádej nás očisťuje, nadľahčuje, núti kráčať rezko a ochotne.

Vo chvíli spomienky na zosnulých môže každý z nás trochu popremýšľať o sklonku svojho života: „Aký bude koniec môjho života?“ Všetkých nás čaká koniec života, všetkých! Hľadím naň s nádejou? Hľadím naň s radosťou z toho, že ma prijme Pán?

Dnes je deň radosti, ale radosti tichej, spokojnej, radosti pokoja. Myslime s vďakou na mnohých bratov a sestry, ktorí nás predišli do večnosti. Myslime na náš koniec, keď príde. Myslime na naše srdce a spytujme sa: „Kde je moje srdce ukotvené?“

Ak azda nie je dobre ukotvené, je možné ho stále ukotviť na druhom brehu, vo vedomí, že táto nádej nesklame, pretože Pán nikdy nesklame!“

Je zvláštna Božia pedagogika, že máme budúcnosť po smrti skrytú. Katechizmus nás ale pouča: „V smrti sa duša oddeľuje od tela. Telo zaniká, zatiaľ čo duša kráča v ústrety Bohu a čaká, až bude znovu zjednotená so svojím telom, vzkrieseným pri druhom príchode Pána. Telo vtedy bude premenené na telo oslávené“ (Youcat 153,154). Kresťanská viera nám dáva veľa svetla a nádeje!

Pekné svedectvo viery predkladá sv. František Saleský: „Tento život je čas, aby som hľadal Boha, smrť je čas, aby som ho našiel. Večnosť je čas, aby som mu patril“.

Milí priatelia! Prijmite tieto myšlienky o nádeji, aby sa do nášho srdca nedostávala tma neútechy, keď hľadáme na večnosť ale aj na prítomnosť!

Vdp. Jozef Marko,
správca farnosti

Čo nové v urmínskom mlyne

Stavebná obnova mlyna je finančne náročná, robí sa na etapy, podľa výšky získaných dotácií. V roku 2021 sme získali dotácie na opravu strechy mlyna, a tak sme mohli pokračovať v nastúpenej ceste. Tohoročný projekt

Obnova unikátneho mlyna v Mojmirovciach - pokračovanie v obnove krovu a šindľovej strechy na mlynici, obnova 2 vikierov je realizovaný s finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, ako aj s finančnou podporou Nitrianskeho samosprávneho kraja. Projekt finančne podporila aj Obec Mojmirovce.

Nutnou podmienkou toho, aby partia tesárov mohla v tomto roku vôbec pokračovať na prácach v mlyne, bolo vrátenie technologického zariadenia mlyna na pôvodné miesto. Zariadenie bolo totiž minulý rok kvôli oprave podláh odmontované a presunuté na iné miesto. Znovu nastúpili dobrovoľníci, ktorí tri dni svojho voľného času venovali prácam na mlyne. Osvedčená partia kamarátov Petra, Martina a Tomáša pod vedením Juraja sa veru začiatkom júla poriadne natrápila. Ukázalo sa, že zdokumentovanie demontáže technológie fotografiami v minulom roku bolo veľmi prezieravé. Chlapci využili všetky svoje zručnosti, zapojili logiku a pri niektorých strojoch sa opakovane vracali k fotkám. Heslo trikrát meraj a raz rež sa premenilo na trikrát premysli a raz pohni.

Po presunutí časti zariadenia sa mohli začať hlavné práce na streche. Vybrali sme partiu tesárov, ktorá presvedčila svojou kvalitou práce v minulom roku. Pod názvom Tesané sa prezentuje zohraná partia Jančiho z Lokce, Martina z Turian a Martina z Trnavy, pod taktovkou Jozefa Štibravého z Vlčkoviec.

Partia tesárov najprv otesala kmene stromov a týmto tesanými trámami, v súlade s požiadavkami Krajského pamiatkového úradu Nitra, nahrádzala poškodené trámy z mlyna. Mali sme možnosť vidieť a obdivovať, ako dokázali pomocou kladky zdvihnúť a napasovať hrubý trám dlhý viac

ZAZNAMENALI SME V OBCI

ako 8 m do priestoru obmedzeného násypníkmi a vysievačmi (položenými na pôvodnom tráme) ako aj inými existujúcimi konštrukciami mlyna. Dvíhanie len o niečo tenších krokiev bola potom

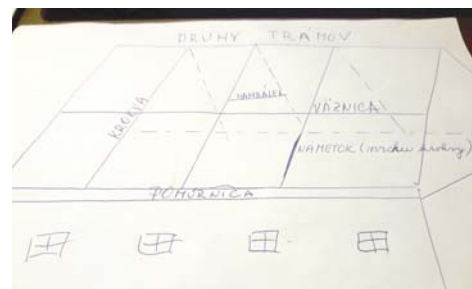
„brnkačka“, lebo tým už neprekážala žiadna technológia. Roky predtým majstri tvrdili, že sa to už tak nerobí a nedá sa.

V tomto roku sa vymenila časť krovu a pokryla šindľami cca 1/4 strechy od ulice, pribudol vikier a tak sme získali nielen lepšiu svetlosť podkrovia, ale získali sme aj zaujímavý výhľad z mlyna na ulicu, teda na južnú stranu. Napriek oficiálnemu názvu projektu (na začiatku článku) sa vymenil len jeden vikier, lebo sa nám nepodarilo získať

požadovanú sumu. Časť strechy preto zostala ešte provizórne prikrytá plachtou.

Pre zaujímavosť uvádzam názvy trámov, ktoré používajú tesári: pomúrnicia, krokva, väznica, hambálok, námetok. Ich polohu v krove vidieť na priloženom obrázku.

Čo sa týka návštevníkov mlyna, tak v lete, v čase prázdnin, nebolo možné robiť prehliadku interiéru kvôli prebiehajúcej práci tesárov. Návštevníci sa mohli pohybovať iba v okolí mlyna. Po prázdninách mlyn navštívili už iba jednotlivci, resp. menšie rodiny. Areál mlyna ešte v októbri navštívili aj škôlkari z miestnej MŠ. Okrem zberu gaštanov ich zaujímali v záhrade za mlynom predovšetkým naše živé kosačky - ovečky.

V závere dovoľte poďakovať všetkým, ktorí sa väčšou či menšou mierou pričiňujú o obnovu

ZAZNAMENALI SME V OBCI

mlyna. Predovšetkým šikovým tesárom, partii brigádnikov, ktorá každoročne prispieva svojou prácou k obnove mlyna, a tiež ďalším ochotným ľuďom, ktorí pomáhajú s odvozom poškodených trámov a odrezkov, stavebného odpadu, a tiež i tým, ktorí nás svojim záujmom o vykonávané práce presvedčujú o zmysluplnosti nastúpenej cesty obnovy. Teší nás to a za slová podpory ďakujeme.

Aktuálne informácie a fotky z aktivít na Urmínskom mlyne nájdete aj na facebooku (www.facebook.com/urminsky.mlyn).

Ing. Dagmar Škerlíková

S FINANČNOU PODPOROU MINISTERSTVA KULTÚRY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

S kľudom do života

Takmer pred dvomi rokmi, teda v čase pred koronou, sme sa stretli v Regionálnom múzeu Mojmirovce na motivačnej prednáške Ing. Zuzany Árvayovej o komunikácii „...aby všetko dobre dopadlo“. Spokojnosť účastníkov primäla Dozorný výbor COOP Jednota SD Mojmirovce k pokračovaniu voľného cyklu netradičných prednášok, a tak sme 28. septembra 2021 zorganizovali v RMM pre svojich členov a ostatných občanov ďalšiu prezentáciu skúsenej lektorky Ing. Zuzany Árvayovej „S kľudom do života (resp. S kľudom k ľuďom)“.

Pri výbere témy s Ing. Árvayovou sme zohľadňovali jej potrebu, dôležitosť. A veru zvolili sme aktuálnu tému, keďže v deň prednášky doobeda sme sa dozvedeli aj z prejavu pani prezidentky v parlamente, že strach a hnev sú hlavné emócie, ktoré sa šíria v rodinách a v spoločnosti. Čo treba robiť, aby sme sa s týmito emóciami čo najlepšie vyrovnali? Dovoľte pár myšlienok z prednášky.

Dozvedeli sme sa, resp. zopakovali sme si, že strojom svojho šťastia je každý sám. Každý človek ide po svojej ceste a nesmie mu chýbať zodpovednosť. Zodpovednosť vo vzťahoch v rodine, v práci, k prírode. Treba sa sústrediť na tú činnosť, ktorú práve vykonávame a neodbiehať vo svojich myšlienkach. Jediná istota, ktorú máme, je istota v nás, v naše schopnosti. Poznať svoju hodnotu je zárukou zlepšenia všetkých na-

ších vzťahov. Je nutné snažiť sa porozumieť sebe samému a komunikovať s druhými. Ak chceme s niekým spolupracovať, nemôžeme dotyčnú osobu hodnotiť, nálepkovať. V prípade ťažkostí pri získavaní duševného pokoja sa obracajme k prírode, prírodným živlom ako sú stromy, slnko, voda, oheň, vietor, drevo, kameň. Všetko je tak ako má byť.

Pre uchovanie zdravia a pohody je dobré tešiť sa z prítomnosti, nielen stále plánovať budúcnosť, treba sa hýbať, cielene cvičiť, dýchať pomaly (nádech a výdech 6-krát za minútu je optimálne).

Prednáška Zuzany Árvayovej bola často prerušovaná samotnými poslucháčmi a ich životnými situáciami, príbehmi. Diskusia bola rovnako zaujímavá ako prednáška. Všetci účastníci si okrem vlastných odhodlaní do budúcnosti odniesli aj dobrý pocit, že práve urobili niečo pre seba a viac ako dve hodiny prebehli neuveriteľne rýchlo.

Zuzka, ďakujeme a niekedy znovu dovidenia, veríme, že už v bezkoronovom čase. Zdravie a veľa času pre seba.

Ing. D. Škerlíková,
DV COOP Jednota SD, Mojmirovce

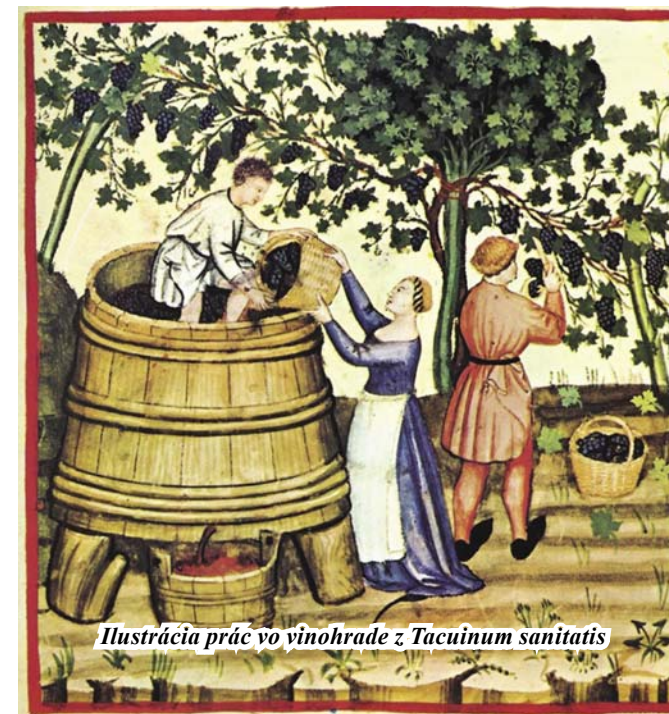
Vinohradnícku expozíciu sme doplnili o sprievodné slovo

História vinohradníctva a vinárstva sa spája aj so spracovaním hrozna a následným uskladňovaním vína. Neopomenuteľnou súčasťou tejto histórie sú preto remeslá, ktoré sa rozvíjali spoločne s potrebami hospodára.

V súvislosti s vinohradníctvom a vinárstvom išlo najmä o drevospracujúce remeslo – debnárstvo. Technologické spracovanie hrozna sa začína príjmom vyzbieraného hrozna, pokračuje jeho odstopkovaním a drvením, ďalej cedením rmutu (rozomletých bobúľ vínnej révy), následným lisovaním, ktorého výstupom je lahodný hroznový mušt, a odkalovaním. Pridaním cukru do muštu nastúpia dôležité chemické reakcie a kvasenie. Víno zreje, prechádza filtráciou a musí byť správne uskladnené.

Dnes sa tento proces zabezpečuje za pomoci najnovších technológií, ktoré však vychádzajú zo skúseností našich predkov. Naši predkovia si vlastnými rukami zhotovovali všetko, čo na zber, spracovanie hrozna a uskladňovanie vína potrebovali – kade, mlyny, lieviky, lisy aj sudy. Ukážku takéhoto majstrovstva je možné vidieť v expozícii venovanej vinohradníctvu v našom múzeu, ktorá vznikla vďaka nezištnej pomoci a záujmu požičiavateľov vzácných exponátov. Medzi nimi sa nachádza aj 399 litrový sud požičaný od Miroslava Bradu, v ktorom kedysi dozrievali odrody Kadarka s Rizlingom vlašským, tunajšia obľúbená zmeska. Ďalší sud s objemom 63 litrov má vzácnu históriu nielen pre svoj vek, ale i pre svojho výrobcu, ktorým bol Ján Brada, posledný debnársky a kolársky majster v Mojmirovciach.

Sud vyrobil ako svoj prvý vo svojej dielni v 50. rokoch 20. storočia a do expozície múzea ho požičal Milan Vanko. Sudy do expozície požičal aj Ivan Sliž. Okrem sudov, na ktorých je možné vidieť i drevené lieviky, sa v expozícii nachádzajú aj mlyny na hrozno, veľký od Miroslava Bradu a malý od Milana Vanka. Do násypnej časti mlyna sa nasypali strapce hrozna a systém ozubených kolies ich pomlel. Na zachytenie zomletého hrozna, ale aj na samotný zber hrozna, slúžili kade. Do nášho múzea požičal kaďu Miroslav Brada. Po svojom otcovi Jánovi Bradovi zdedil tiež drevený lis, ktorý mal predtým viacerí majiteľov. Medzi nimi i krčmára Štefana Dojčana, ktorý víno predával vo svojej dodnes

Ilustrácia prác vo vinohrade z Tacuinum sanitatis

POSLEDNÝ MAJSTER

Projekt bol realizovaný s finančnou podporou NŠK

Knajdôležitejším remeslám v obci patrili debnári a kolári. Prvé cechy u nás mali koncom 15. storočia. Debnárstvo sa rozvíjalo zhruba do 70. rokov 19. storočia. K jeho úpadku došlo vplyvom rozvoja priemyselnej výroby. Základnou surovinou na debnárske výrobky bolo drevo dubové, agátové, jedľové, smrekové a borovicové. Práve dubové drevo sa používalo aj na výrobu sudov a kadi na víno, na čo sa zameriavali debnári najmä vo vinohradníckych oblastiach. Majstrovskými kusmi bývali veľké vínné sudy o objeme stovák

litrov s dnami reliéfné zdobenými a označenými rokom výroby a iniciálami majiteľa. Posledným urmským debnárom a kolárom v jednej osobe bol Ján Brada (1920 – 1995). Vyrábал sudy, kade a kolesá nielen pre miestnych vinárov, ale aj pre družstevné vinice. Začínal ako tovariš u majstra Jozefa Palatického a neskôr u majstra Húlana v Cabaji. Po 15 rokoch sa sám stal majstrom a v roku 1948 si otvoril vlastnú živnosť. Po združstevňovaní pracoval v dielňach JRD v Mojmirovciach.

Jedna z informačných tabulí

a borovicové. Práve dubové drevo sa používalo aj na výrobu sudov a kadi na víno, na čo sa zameriavali debnári najmä vo vinohradníckych oblastiach. Majstrovskými kusmi bývali veľké vínné sudy o objeme stovák litrov s dnami reliéfné zdobenými a označenými rokom výroby a iniciálami majiteľa. Tie sa vkladali do obrúče a nabíjaním obrúče sa sťahovali a tak tvarovali nádobu. V prípade sudov sa navlhčené dúžky sťahovali nad ohňom za horúca. Dno sa osádzalo do drážky na okraji vnútornej steny nádoby. Zaujímavosťou je, že Johann Gutenberg, vynálezca mechanickej kníhtlače, použil upravený vinohradnícky lis tak, aby dokázal preniesť atrament na papier. Vinohradnícku expozíciu v našom múzeu sme obohatili o sprievodné slovo vo forme 5 nástenných informačných tabulí, ktoré stručne mapujú históriu vinohradníctva v našej obci. Projekt Z dejín vinohradníctva našej obce bol realizovaný s finančnou podporou Nitrianskeho samosprávneho kraja.

chýrnej krčme U Irenky. V expozícii je tento lis možné vidieť aj s oceľovým lisom s dreveným rebrovaním, oba od Miroslava Brada. Veľkou zaujímavosťou expozície je pôdny injektor alebo nárečovo cinigová mašina. Injektor slúžil na boj s fyloxérou viničovou (koreňovou voškou), ktorá ničila pôvodné európske vinohrady. Pomocou injektoru sa do pôdy aplikoval sírouhlik (v tunajšom nárečí cinig), ktorý však zahubil všetok živý hmyz v pôde, a preto sa začalo uplatňovať viac štepenie viniča na americký podpník, ktorý bol voči fyloxére odolný. Požičiavateľom tejto cennej mašiny je Miroslav Brada. Vráťme sa na tomto mieste ešte na chvíľu k debnárskemu remeslu. Prvé debnárske cechy sú u nás doložené koncom 15. storočia, ale drevo obyvateľstvo spracovávalo prirodzene omnoho skôr, u nás preukázateľne už v predveľkomoravskom období. Základnou surovinou na debnárske výrobky bolo drevo dubové, agátové, jedľové, smrekové

NITRIANSKY
SAMOSPRAVNÝ
KRAJ

Tatiana Ivanová

Foto: archív RMM, archív PD Mojmirovce,
internet

Moderné technológie uľahčujú prácu

Tradičné vinárske technológie

Svetový deň mlieka v školách

Dňa 29. 9. sme si v školách pripomenuli Svetový deň mlieka. Prečo práve mlieko, prečo práve v školách? Význam mlieka a mliečnych výrobkov pre zdravú výživu ľudí potvrdzujú odborníci na výživu po celom svete, pričom vyzdvihujú mlieko ako jednu z najkomplexnejších potravín z hľadiska výživovej hodnoty. Jeho hlavné zložky – bielkoviny, tuk, mliečny cukor, minerálne látky (vápnik, fosfor, draslík, horčík...), a tiež esenciálne nutričné látky, vitamíny a iné dôležité látky – tvoria komplexnú vyváženú potravinu pre všetky vekové i zdravotné kategórie ľudí.

Aj naša základná škola plní odporúčania Svetovej zdravotníckej organizácie – školská jedáleň a prístupný mliečny automat ponúkajú žiakom každý deň možnosť urobiť niečo pre svoje zdravie. Vzdelávacie aktivity v rámci Svetového dňa mlieka prispeli k posilneniu poznatkov žiakov o význame mlieka pre človeka. Vypočuli si rozhlasovú reláciu, vypracovali pracovné listy, pozreli si vzdelávacie CD Cesta mlieka a vzdelávaci film o mlieku, kreslili kravičku Milku a výrobky z mlieka, naučili sa novú pieseň o mlieku, vytvorili zaujímavé plagáty o mlieku a podpore konzumácie mliečnych výrobkov. Svoju podporu mlieku vyjadrili aj symbolickým bielym oblečením.

Každý z nás sa môže rozhodnúť, ako podporí zdravie svojho organizmu. S pohárom mlieka si každý z nás naozaj povie: „Na zdravie...“

PaedDr. Mária Eliašová

EKO učebňa

Naša škola sa úspešne zapojila do výzvy spoločnosti Jaguar Land Rover Slovakia „Naštartujme región“ a získala finančný dar od Nadácie Pontis.

Cieľom projektu bolo vytvorenie EKO učebne v prírode, ktorá sa nachádza v školskom areáli v blízkosti multifunkčného ihriska. V rámci tejto aktivity sme revitalizovali trávnik a zrekonštruovali už existujúci betónový plot, ktorý meníme na „školskú tabuľu“ a zakúpili sme drevené sety na sedenie a písanie nielen pre žiakov, ale aj návštevníkov multifunkčného ihriska.

V tejto EKO učebni sme už realizovali aktivity nielen počas vyučovania – zážitkové, kooperatívne vyučovanie, vysoko efektívne učenie, ale aj doučovanie detí z málo podnetného prostredia. Učebňu využívajú aj deti zo školského klubu a žiaci MŠ, ktorí majú s našou školou spoločný areál.

Mgr. Gertrúda Štrámová

Do školy na bicykli

Naša škola sa aj tento rok zapojila do kampane Do školy na bicykli. Kampaň podporujúca zdravé, ekologické a bezpečné dochádzanie do škôl sa konala od 27. septembra do 8. októbra 2021 pod heslom „Netrávme v aute večnosť.“

Do súťaže sa zapojilo 68 žiakov, ktorí chodili do školy na bicykli, či kolobežke. Kartičku Petra Sagana dostali za odmenu 12 žiaci a 6 žiakov, ktorí prišli do školy na bicykli každý deň, dostalo bicyklový zvonček. Výsledky našej aktivity boli zaslané organizátorom.

Súťažou to ale nekončí. Zvykajme si, pokiaľ môžeme, chodiť do školy, či práce aj naďalej na bicykli, kolobežke alebo pešo.

Mgr. Katarína Kotryová

Svetový deň zvierat

V pondelok 4. októbra je Svetový deň zvierat (WDA), počas ktorého ochranári už deväťdesiat rokov prinášajú osvetu a spájajú sa s cieľom zlepšiť životné podmienky zvierat na celom svete. Žiaci prvého stupňa si tento deň pripomenuli kreatívnym stvárnením zvieratiek. Prváci a druháci modelovali zvieratká z plastelíny, tretiaci si na hodine pracovného vyučovania tvorili zvieratká a záložky v podobe zvieratiek z papiera, na ktorý lepili semienka. Žiaci štvrtého ročníka zhotovovali zvieratká technikou origami. Všetci žiaci sa zo svojich výtvorov veľmi tešili. Svetový deň zvierat je oslavou života vo všetkých jeho formách a pripomína nám dôležitosť vzťahu ľudí k živočíšnej ríši, a tiež jej krehkosť a zraniteľnosť.

Ing. Karin Benčíková

Európsky týždeň športu v ZŠ Mojmírovce

Význam pohybu a športu sme si v ZŠ v Mojmírovciach zdôraznili účasťou na celoslo-

venskom podujatí, ktoré sa každoročne koná na konci septembra. Týždenným programom rozličných aktivít vo všetkých ročníkoch sme si posilnili povedomie o dôležitosti pohybu pre vývin a zdravie detí a mládeže. Zaradenie športovej činnosti do vyučovania nad rámec vyučovania Telesnej a športovej výchovy, ale tiež úlohy so športovým motívom v projektových, skupinových a individuálnych aktivitách sa stali skvelým nástrojom, ako si pripomenúť, že pohyb má byť súčasťou nášho každodenného života.

Týždeň športu otvorili vybraní žiaci reprezentáciou školy v plaveckej súťaži. Ďalšie dni nasledovali športové aktivity a súťaže v malej a veľkej telocvični, pričom si žiaci pri plnení rozličných úloh precvičili svoj postreh a koordináciu, ale preverili si tiež kondíciu, silu a vytrvalosť. Kruhové tréningy, kondičné dráhy, pohybové hry a štafety sa stretli u žiakov s priaznivým ohlasom. Okrem priamych športových zadaní si žiaci plnili i nepriame športové úlohy, ktoré realizovali na iných

predmetoch, čím posilnili medzipredmetové vzťahy. Pripomenuli si myšlienku olympijských hier, v prírode realizovali projektovú úlohu s olympijským symbolom, v triedach vypracovávali úlohu so zameraním na konkrétnu športovú hru, lúštili osesmerovku, pracovali na kvíze a výtvarne spracovávali športový motív.

Sme veľmi radi, že sa žiaci zapojili svojou aktívnou účasťou do podujatia, a tým podporili myšlienku zdravšieho a aktívnejšieho životného štýlu!

Mgr. Peter Slíž

Jesenné akcie MC Urmínček

Materské centrum Urmínček počas jesene pripravilo stretnutia pre deti i dospelých. Menší i väčší Mojmírovčania strávili víkendové chvíle tvorivo, pohybom a najmä zábavou a milými spoločnými stretnutiami.

„Letecký deň“ v Mojmírovciach

V poslednú septembrovú nedeľu bola nad Mojmírovcami hustá letecká premávka, o ktorú sa postarali najmä naše deti za asistencie mamičiek a oteckov.

Nad našimi hlavami sa vďaka priaznivému vetru vznášali bezmotorové stroje, zostrojené či zmontované do podoby krásnych pestrofarebných šarkanov najrôznejších veľkostí, druhov, ozdobené obrázkami rozprávkových postavičiek. Vďaka tomu sa nad obcou vznášali členovia Labkovej patroy, princezná Anna s Elzou a mnohé ďalšie postavičky. Deti spolu s nami strávili príjemné predpoludnie na zdravom vzduchu, svoje „lietajúce stroje“ uvádzali do pohybu vďaka vlastnému behu a nemohli chýbať ani atrakcie ako skákací hrad či cukrová vata. Napriek množstvu šarkanov nedošlo k žiadnej kolízii vo vzduchu, ani na zemi a všetci šťastne doleteli do cieľa, ktorým bol úsmev na tvárach a zaslúžená odmena pre každého účastníka.

Tvorivé dielničky s úctou k starším

Október je mesiacom úcty k našim seniorom, našim predkom, ktorí pre nás spoluvytvárali časť našej histórie. Úprimne, ne jeden šedý vlas či vráska našich rodičov, starých mám a starých otcov je i našou zásluhou...

Každopádne, k slušnosti a úcte voči starším treba viesť i našich potomkov. Ani sa nenazdáme, a tiež sa z nich stanú dospelí ľudia, ktorí budú vychovávať ďalšie generácie. V Mojmírovciach sa stretli deti, aby svojim starým rodičom drobným, ale najmä osobným ručne vyrobeným darčekom, vyjadrili svoje city a lásku. Nielen starým rodičom, ktorým to môžu povedať osobne, ale aj tým babkám a dedkom, ktorí sú už len v ich srdciach a spomienkach. Veď posuďte, milí čitatelia, sami:

*Bok po boku alebo kilometre vzdialené,
vnučatá sú vždy v srdci ukryté.*

*Teplá dlaň a sivé vlasy,
dobré srdce lásku hlási.
Vždy objatie a úsmev milý,
hoc ubúdajú im už sily.
To je naša babka, dedko,
prababka či prapradedko.
Potrebujú našu lásku,
čo vyhľadajú každú vrásku.*

*Milá babka!
Aj keď si už v nebičku, ja som v Tvojom
srdiečku. Posielam Ti pozdrav do nebička,
spi sladko milá babička.*

Rodinné tekvičkovanie

Tento rok sme si v našej obci zaviedli tradíciu spoločného rodinného tekvičkovania. Rodiny si buď priniesli vlastný materiál, alebo využili tekvice a pomôcky, ktoré sme mali pripravené.

Každá rodinka mala svoj priestor, kde mohla tvoriť. Musím povedať, že niektorí nezostali len pri jednej postavičke a s chuťou sa pustili i do druhej, tretej či dokonca štvrtej. Nezaháľali ani seniory a vznikali naozaj krásne kúsky, umelecké diela vytvorené zo srdca. Videli sme kreslené postavy z našich detských čias, tekvičky ozdobené rôznymi trblietajúcimi sa ozdobami či tekvicu, ktorá dostala jednoducho rúško ako memento doby, ktorú práve prežívame. Na mieste bola otázka, čo s tekvicami po ich vyzdobení. Samozrejme, deti sa chceli pochváliť i doma, či starým rodičom. Spoločne sme sa preto dohodli, že po podvečernej prestávke, ktorú niektorí využili na ukážku tekvičiek svojim blízkym, sa stretne na námestí a tekvice spoločne zapálime.

Tak sa aj stalo, vďaka čomu od 10. októbrového večera diela našich rodín zdobia Námestie sv. Ladislava.

Sme radi, ak vo vás akcie zanechali milé spomienky a príjemné pocity. V najbližšom období pripravujeme ďalšie podujatia a verím, že sa opäť o ne dlho uvidíme.

Mgr. Zuzana Švarc Harisová,
Materské centrum Urmínček

Majster Nitrianskeho kraja z Mojmiroviec

V sobotu 9. a v nedeľu 10. októbra prebiehalo za účasti popredných strelcov SR dvojkoľo kvalifikačných pretekov 1. SL zo vzduchových zbraní. Sobota bola venovaná pamiatke šalianskeho strelca Petra Kromera, ktorý tragicky zahynul, ako jeho memoriál.

V kategórii muží (z desiatich súťažiacich) v disciplíne VzPu 60 predviedol svoje umenie člen mojmirovského streleckého klubu Tomáš Obložinský, ktorý sa stal víťazom.

Poradie prvých troch súťažiacich:

1. T. Obložinský, ŠSK Mojmirovce - 567 bodov
2. V. Karel, Jarovce - 565 bodov
3. J. Haršány, ŠKP Bratislava - 558 bodov

V kategórii seniory (22 súťažiacich) v disciplíne VzPu 40 obsadili naši členovia nasledujúce miesta:

- K. Košťál - 348 bodov - 8. miesto
- J. Košťál ml. - 339 bodov - 14. miesto
- J. Košťál st. - 329 bodov - 16. miesto

Nedeľňajšia časť dvojkoľa bola zároveň otvorenými majstrovstvami Nitrianskeho kraja. Aj tu Tomáš príkladne zabojoval a zvíťazil.

Prví traja v kategórii muží (11 súťažiacich):

1. T. Obložinský, ŠSK Mojmirovce - 562 bodov
2. V. Karel, ŠSK Jarovce - 560 bodov
3. J. Haršány, ŠKP Bratislava - 558 bodov

V seniorskej kategórii (25 súťažiacich) v disciplíne VzPu 40 obsadili naši členovia nasledujúce miesta:

- K. Košťál - 349 bodov - 9. miesto
- J. Košťál ml. - 340 bodov - 18. miesto
- J. Košťál st. - 339 bodov - 20. miesto

Súťaž, ktorá prebiehala v Mestskej športovej hale v Nitre, bola veľmi dobre zorganizovaná. Na elektronické terče strieľalo v rôznych kategóriách 82 súťažiacich.

Za ŠSK Mojmirovce
Jozef Košťál st.
Foto: zdroj internet

Milí čitatelia, či už ste si dochovali alebo kúpili z dobrého zdroja kačacie a husacie mäso, je najvyšší čas pochutnať si na týchto špeciálitách. Z mojej kuchyne vám ponúkam svoje tradičné, osvedčené receptúry s jednoduchou prípravou.

Kačacie a husacie hody

Suroviny: kačacie stehná, husacie stehná, soľ, voda
Postup:

Mäso osolíme, dáme na plechy (kačacie a husacie zvlášť), podlejeme trochou vody a prikryjeme alobalom. Pečieme v rúre pri teplote 150 – 180 stupňov Celzia. Počas pečenia polievame výpekom.

Prílohy:

Dusená červená kapusta na víne

Suroviny: 1 hlávka červenej kapusty, drvená rasca, štipka zázvoru, ½ l suchého červeného vína, cukor, ocot, škoricca celá

Postup: Cukor skaramelizujeme, pridáme nastrúhanú kapustu a miešame, pokým pustí šľavu. Potom pridáme všetky ostatné suroviny a necháme do mäkkka dusiť za občasného miešania.

Knedľa parená

Suroviny: 500 g polohrubej múky, 1 kocka droždia, 1 vajce, štipka soli, vlažné mlieko

Postup: Všetky suroviny spolu zamiešame, poriadne premiešame a necháme podkysnúť. Cesto rozdelíme na 2 bochníky a necháme ešte trochu podkysnúť. Vložíme do paráku a paríme približne 18 minút. Po vybratí potrieme trochou oleja.

Zemiakové lokše

Suroviny: 1 kg zemiakov, soľ, hladká múka

Postup: Zemiaky uvaríme v šupke, vychladnuté a očistené ich nastrúhame, osolíme a pridáme múku podľa potreby. Zamiesime do tvaru bochníka, ktorý následne vyšľufáme do tvaru valca a rovnomerne nakrájame na krúžky. Každý krúžok zvlášť vyvalkáme a pečieme na suchej rozpalenej panvici. Panvicu je potrebné zakaždým utrieť suchým papierovým obrúskom od múky. Hotové lokše potierame trochou teplého výpeku z upečeného mäsa.

Podávame horúce. **Dobrá chuť!**

Mária Černeková, foto: Ing. Jaroslav Horváth

STARÉ ČASOPISY

ROHÁČ, KAMARÁT,
FILMaDIVADLO, KINO,
ELEKTRÓN, AUTO-MOTO ...
výkup 0905 259 609

mail: pd@panter-pmd.sk

Autoškola PANTER

JAZDÍME BEZPEČNE!

Čo je prioritou praktickej jazdy?

„Naučiť vás rozvahe, rozhodnosti, predvídavosti a ohľaduplnosti v cestnej premávke. Ukázať vám plynulosť, ktorá prináša to najdôležitejšie - vašu bezpečnosť.“

Jednoducho, vštepiť vám správny spôsob jazdy.“

INFOLINKA: 0905 554 888

MANUÁL & AUTOMAT

Pavol Deglovíč
majiteľ
a inštruktor AŠ PANTER

Výcvik žiadateľov o vodičské oprávnenie sk. B a B 96

Prihlásiť sa môžete DENNE od 10.00 - 17.30 hod

Autoškola PANTER Golianova 83 Nitra - Čermáň